

Burgerpeiling

Discriminatie

Uitgave : Team Kennis en Verkenning
Naam : Marije Hofland
Telefoonnummer : 0570-69 3317
Mail : m.hofland@deventer.nl

Inleiding

De Gemeente Deventer voert om de twee jaar een bewonersonderzoek uit naar onder andere de leefbaarheid in de gemeente. Dit grootschalige onderzoek is in de periode eind 2013 begin 2014 voor de tiende keer uitgevoerd. Op verzoek van team MOM zijn er voor het eerst ook vragen opgenomen over discriminatie. Deze vragen gaan over het hoe en het waarom van eventuele discriminatie en of hier melding van wordt gemaakt. Dit rapport bevat de resultaten van het onderdeel discriminatie.

Voor de burgerpeiling zijn uit het bevolkingsbestand van de gemeente willekeurig 5.948 inwoners van 18 jaar en ouder geselecteerd. Zij zijn benaderd met het verzoek een schriftelijke of digitale vragenlijst in te vullen. Van de benaderde 5.948 respondenten hebben 1.986 respondenten de vragenlijst ingevuld, waardoor de respons 33% is. Van de 1.986 respondenten die een vragenlijst hebben ingevuld deed 46% dit digitaal en 54% schriftelijk.

De resultaten van een steekproefonderzoek moeten met een zekere betrouwbaarheid en nauwkeurigheid worden geïnterpreteerd. Met een absolute respons van 1.900 ingevulde vragenlijsten kunnen uitspraken worden gedaan met een statistische betrouwbaarheid van 95% en een nauwkeurigheid van 95%.

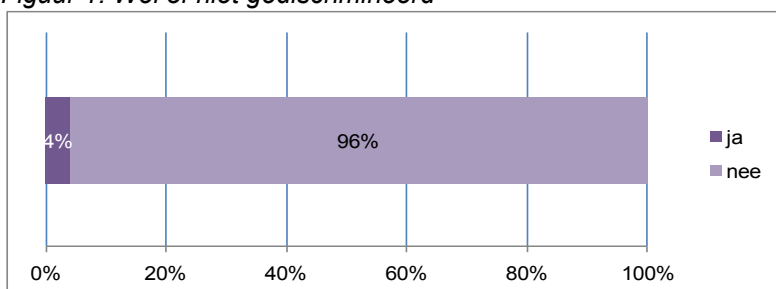
Om een eventuele over- of ondervertegenwoordiging van respondenten naar wijk, leeftijd en geslacht te corrigeren, is voor de resultaten van het onderzoek een weegprocedure toegepast. De kenmerken wijk, leeftijd en geslacht zijn als hulpvariabelen gebruikt voor het berekenen van de gewichten. Die gewichten zijn zodanig dat de gewogen verdeling van de hulpvariabelen in de respons exact gelijk wordt aan die in de populatie. Dit wordt bereikt door ondervertegenwoordigde groepen een hoger gewicht te geven en oververtegenwoordigde groepen een lager gewicht. De gewogen gegevens zijn daardoor representatief voor de kenmerken wijk, leeftijd en geslacht.

1. Discriminatie

Wel of niet gediscrimineerd

In het vragenblok over discriminatie is als eerste de vraag gesteld of men zich het afgelopen jaar gediscrimineerd heeft gevoeld. Uit de antwoorden van de respondenten blijkt dat 4% van de inwoners van Deventer zich het afgelopen jaar gediscrimineerd heeft gevoeld en dat 96% zich niet gediscrimineerd heeft gevoeld (zie figuur 1). Dit houdt in dat van de 1.920 respondenten die antwoord gaven op de vraag 83 respondenten zich gediscrimineerd hebben gevoeld. Omdat de groep gediscrimineerden dus relatief klein is, is er voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de komende resultaten.

Figuur 1: Wel of niet gediscrimineerd

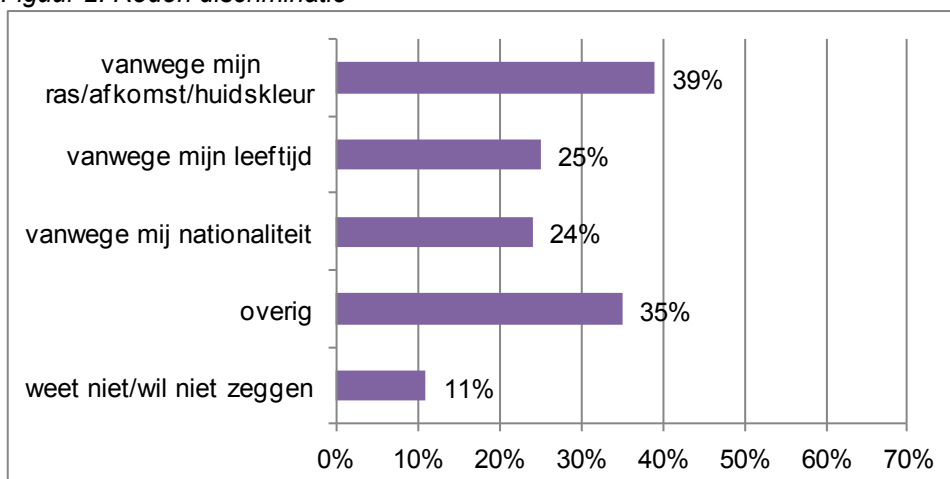

Uit verdere analyses blijkt dat er een samenhang bestaat tussen etniciteit en gediscrimineerd voelen en opleidingsniveau en gediscrimineerd voelen. Deze samenhang is statistisch gezien echter erg zwak, waardoor hier geen harde conclusies aan kunnen worden verbonden. Wat uit de samenhang blijkt is dat van de hoog opgeleide respondenten 3%, van de laag opgeleide respondenten 4% en van de middelbaar opgeleide respondenten 6% zich gediscrimineerd voelt. Verder blijkt dat van de allochtone respondenten 10% zich gediscrimineerd voelt en van de autochtone respondenten 3%.

Reden discriminatie

Figuur 2 laat zien dat 39% van de gediscrimineerden denkt dat zij gediscrimineerd werden vanwege ras, afkomst of huidskleur, 25% denkt dat dit is gebeurd vanwege leeftijd en 24% denkt dat dit kwam door zijn of haar nationaliteit. Er werden ook redenen genoemd die binnen de overig categorie vallen (35%). Binnen deze categorie wordt discriminatie vanwege geloof of levensovertuiging het vaakst genoemd. Tot slot geeft 11% van de gediscrimineerden aan dat zij niet weten waarom ze gediscrimineerd werden of dat ze geen antwoord willen geven op de vraag. De respondenten konden meerdere antwoorden geven, waardoor de optelsom van percentages meer dan 100% bedraagt.

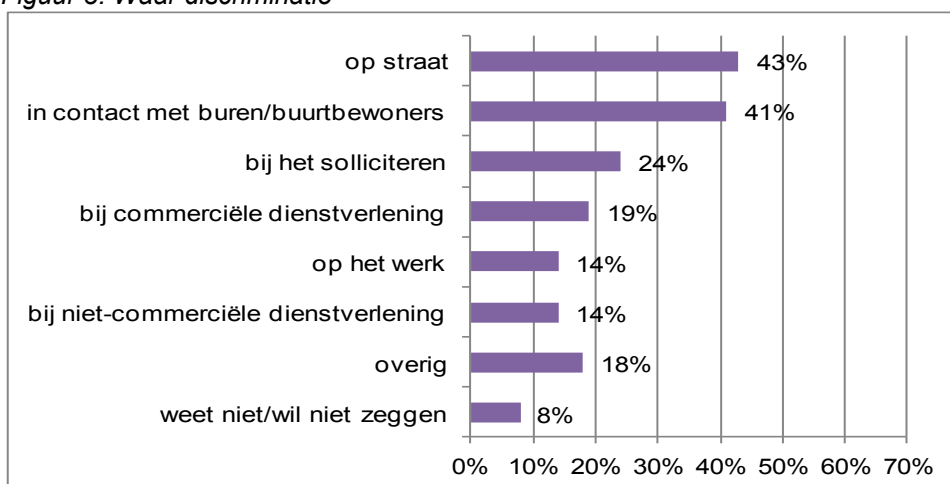
Figuur 2: Reden discriminatie

Waar gediscrimineerd

Aan de gediscrimineerden werd ook de vraag gesteld waar de discriminatie heeft plaatsgevonden. De discriminatie vond het vaakst plaats op straat, gevolgd door in contact met buren/ buurtbewoners (respectievelijk 43% en 41%). Ook discriminatie bij het solliciteren (24%), bij commerciële dienstverlening (19%), op het werk (14%) en bij niet-commerciële dienstverlening (14%) worden door de gediscrimineerden genoemd. Binnen de overig categorie (18%) worden 'thuis', 'in de media' en 'op het internet' het vaakst genoemd. Van de gediscrimineerden geeft 8% aan dat ze niet weten waar de discriminatie heeft plaatsgevonden of dat ze geen antwoord willen geven op de vraag. De respondenten konden meerdere antwoorden geven, waardoor de optelsom van de percentages meer dan 100% bedraagt.

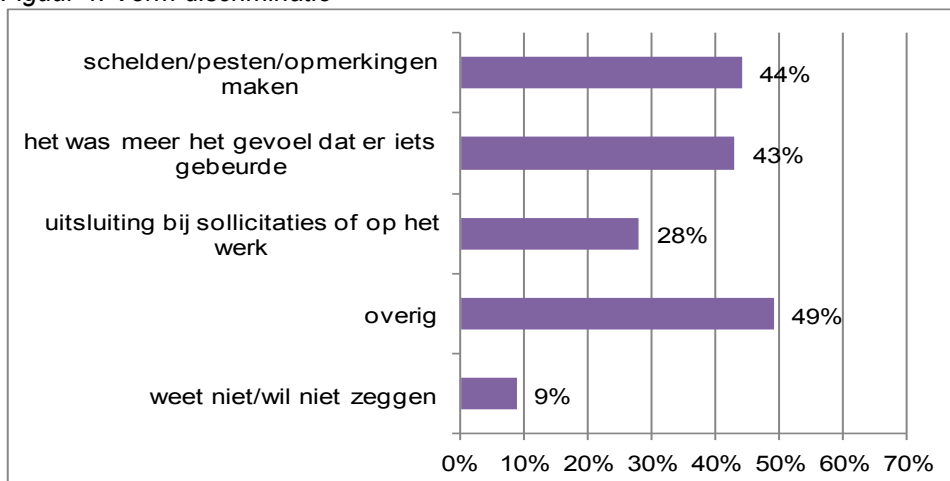
Figuur 3: Waar discriminatie

Vorm discriminatie

Volgens 44% van de gediscrimineerden bestond de discriminatie uit schelden, pesten of opmerkingen maken. Bijna een even groot deel (43%) zegt dat de discriminatie (ook) bestond uit het gevoel dat er iets gebeurde. Uitsluiting bij sollicitaties of op het werk wordt door 28% van de gediscrimineerden genoemd. Van de gediscrimineerden zegt 49% dat de discriminatie bestond uit een overige reden. Uitsluiting bij sociale activiteiten en bedreiging worden binnen deze overig categorie het vaakst genoemd. Ook hier zijn er respondenten die niet weten waar de discriminatie uit bestond of dit niet willen zeggen. Dit betreft 8% van de gediscrimineerden. De respondenten konden meerdere antwoorden geven, waardoor de optelsom van de percentages meer dan 100% bedraagt.

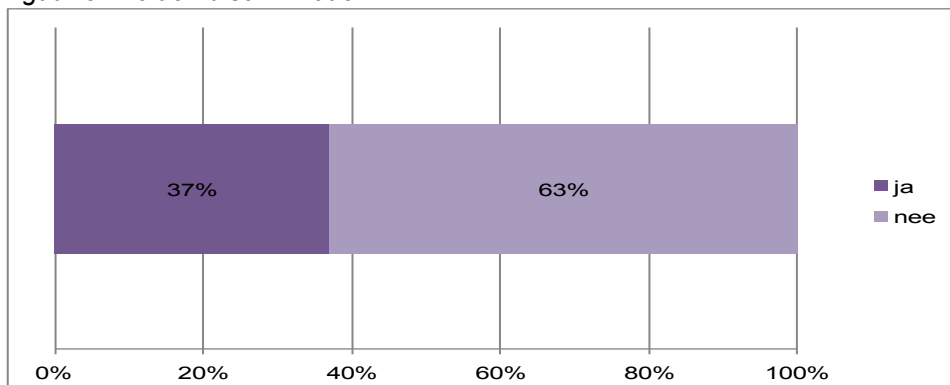
Figuur 4: Vorm discriminatie

Melden discriminatie

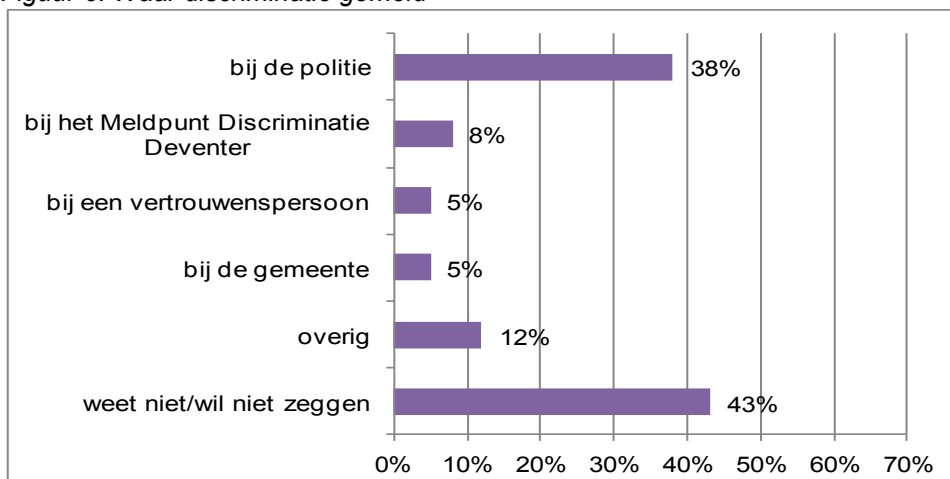
Aan de gediscrimineerden werd gevraagd of zij de discriminatie gemeld hebben. Figuur 5 laat zien dat 37% van de gediscrimineerden de discriminatie gemeld heeft en dat 63% dit niet gedaan heeft.

Figuur 5: Melden discriminatie

Het melden van discriminatie blijkt het vaakst te zijn gedaan bij de politie, 38% van de melders geeft aan dit gedaan te hebben. Discriminatie werd door de melders ook gemeld bij de gemeente (5%), bij een vertrouwenspersoon (5%), bij het Meldpunt Discriminatie Deventer (8%) en bij overige instanties (12%). De woningbouwvereniging wordt binnen deze categorie het vaakst genoemd. Een relatief groot deel van de melders (43%) blijkt niet te weten of en waar de discriminatie gemeld is of wil geen antwoord geven op de vraag. De respondenten konden meerdere antwoorden geven, waardoor de optelsom van de percentages meer dan 100% bedraagt.

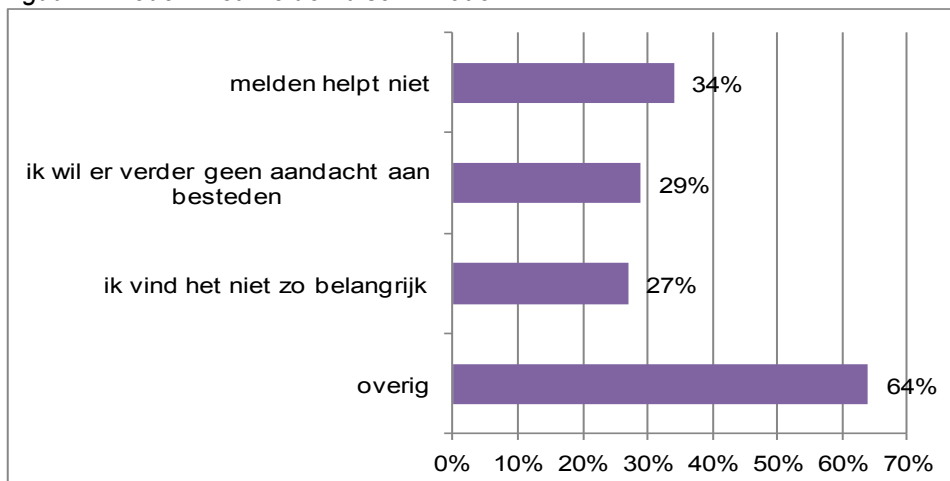
Figuur 6: Waar discriminatie gemeld

Discriminatie niet gemeld

Tot slot werd er aan de niet-melders gevraagd waarom zij dit niet hebben gedaan. Ongeveer één derde (34%) van de niet-melders deed dit niet omdat melden niet zou helpen. Ook wil 29% er liever geen aandacht aan besteden en vindt 27% het niet zo belangrijk. Het overgrote deel van de antwoorden valt binnen de overig categorie (64%). Hierbinnen werden 'ik heb het zelf opgelost', 'melden kost te veel tijd/moeite' en 'ik ben er niet van op de hoogte dat er gemeld kan worden' het vaakst genoemd. De respondenten konden meerdere antwoorden geven, waardoor de optelsom van de percentages meer dan 100% bedraagt.

Figuur 7: Reden niet melden discriminatie

Belangrijkste conclusies

Een kleine groep van de respondenten heeft zich het afgelopen jaar gediscrimineerd gevoeld. De belangrijkste reden hiervoor blijkt ras, afkomst of huidskleur te zijn. Dit is in overeenstemming met onderzoeksbevindingen van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Zij bracht in januari jongstleden een rapport¹ uit over ervaren discriminatie in Nederland. Afkomst en huidskleur komen ook in het rapport van het SCP naar voren als één van de belangrijkste redenen voor discriminatie. Uit hetzelfde rapport van het SCP blijkt verder dat een groot deel van de discriminatie plaatsvindt in de openbare ruimte. Ook deze bevinding valt terug te zien in deze burgerpeiling. De meeste discriminatie in Deventer vindt namelijk plaats op straat. Verder bestond de discriminatie in Deventer in de meeste gevallen uit schelden, pesten of opmerkingen maken. Van de gediscrimineerden meldde 37% dit bij een instantie, in de meeste gevallen bij de politie. Niet-melders doen dit voornamelijk niet omdat ze denken dat melden niet helpt.

¹ SCP. (2014). Ervaren discriminatie in Nederland. Den Haag: SCP.

